

T. C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG/ 101-1/344/3088

Ankara

27/6/1995

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" bugünkü Resmi Gazete'de yayımlanmış ve Anayasa'nın 91 inci maddesi uyarınca bir sureti ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Tansu ÇİLLER
Başbakan

- Eki _____ :
- 1- Kanun Hükmünde Kararname
  - 2- Gerekçe
  - 3- Resmi Gazete (10 adet)

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Komisyon	- Adalet - Sanayi ve Tek. ve Ticaret
TARİH	29.6.1995 1/877
K. Md.	K. D. Üsk.
BAŞKAN	U. Çelikkaya

(2)

GENEL GEREKÇE

Halen yürürlükte olan 3 Mart 1965 tarih ve 551 sayılı Markalar Kanunu, esas itibariyle 1939 İsviçre Markalar Kanunu dikkate alınarak hazırlanmıştır. Gerek İsviçre Markalar Kanununun ve gerekse 551 sayılı Markalar Kanununun yürürlük tarihlerinden günümüze kadar, markalar konusundaki ihtiyaçlar büyük çapta değişmiş ve mevcut yasa bu ihtiyaçları karşılayamaz hale gelmiştir.

Mevcut Kanunur adı, Markalar Kanunu olmasına rağmen, iki ana marka türünden biri, olan ve ticaret markası olarak adlandırılan, mallar veya eşyalar için kullanılan markaları ele almış, ikinci tür olan hizmetlerin sunulması veya sağlanması için kullanılan markaları kapsam dışı bırakmıştır.

Mevcut Kanun, marka tescilinin yapıldığı mallar veya eşyalar için uluslararası anlaşma konusu olan ve marka tescillerinin sınıflandırılmasında yararlanılan sınıflandırma sistemini ve marka tescilleri sırasında hak sahibi olan üçüncü kişilerin, başvurulara itiraz etmelerini sağlayan, şeffaflık ilkelerine uygun, ilan ve itiraz sistemini de kapsamamaktadır.

31 Aralık 1994 tarihinde yürürlüğe giren Dünya Ticaret Örgütü Kuruluş Anlaşması ve başta Sınai Hakların Korunması için Paris Sözleşmesi olmak üzere diğer uluslararası sözleşme ve anlaşmalar ile Avrupa Topluluğu'na tam üyelik ve Gümrük Birliği'ne geçiş için Türk Mevzuatında yapılması gereken değişiklik ve yenilemeler de 551 sayılı Markalar Kanununun günün şartlarına uygun hale getirilmesini zorunlu hale getirmektedir.

MADDELERİN GEREKÇELERİ

Madde 1 - Kanun Hükmünde Kararnamenin amacı ve kapsamının, tescil edilen markaların korunmasını sağlamak ve buna ilişkin esasları, kuralları ve şartları belirlemek olduğu belirtilmiştir.

Madde 2 - Kanun Hükmünde Kararname metni içinde geçen ve tekrar edilen terimlerin ve kavramların kısa tanımları verilmiştir.

Madde 3 - Korumadan yararlanacak kişiler belirlenmiş ve Türk vatandaşlarının yanında Türkiye'nin kabul ettiği milletlerarası sözleşme ve anlaşmalara üye ülkelerin vatandaşları ile Türkiye'ye fiilen koruma tanıyan ülkelerin vatandaşları için karşılıklılık ilkesi benimsenmiştir.

Madde 4 - Milletlerarası anlaşma hükümlerinin öncelikle uygulanacağı belirtilmiştir.

Madde 5 - Uluslararası uygulamalara paralel olarak, marka kavramına sınırlama getirilmemiş ve marka kavramının tanımından kaçınılmış ve bu kavram, markanın kapsayacağı işaretler olarak ele alınarak, yeni marka kullanım şekillerinin kapsam dışı kalması önlenmiştir. Markanın, kişi adları dahil, özellikle sözcükler, şekiller, harfler, sayılar, malın veya ambalajının şekli gibi grafik veya benzer biçimde ifade edilebilen, baskı yoluyla yayınlanabilen ve çoğaltılabilen her türlü işareti kapsayacağı belirtilmiştir.

Madde 6 - Bu maddede, marka koruması tescil yoluyla elde edileceği belirtilmiştir. Bu Kanun Hükmünde Kararname ile sağlanan korumadan yararlanabilmek için marka sahiplerinin markalarını tescil ettirmeleri gerekecektir.

Madde 7 - Hangi işaretlerin marka olarak kabul edilemeyeceği bu maddede belirtilmiştir. Bu madde hükmüne göre, bir işaretin marka olabilmesi için öncelikle ayırt edici nitelikte olması ve kişilerin marka isteme hakkına sahip olmasının gerekmesi nedeniyle, her işaretin marka olarak kabul edilmeyeceği vurgulanmaktadır. Özellikle, çeşit, kalite, miktar, amaç, değer, coğrafi kaynak belirten veya malların üretildiği, hizmetlerin yapıldığı zamanı gösteren gibi işaretlerin marka olarak tescil edilemeyeceği belirtilmiştir.

Bir istisna olan, markanın tescil tarihinden önce kullanılmış ve ayırt edici niteliği sağlamış olması hali değerlendirilmiş ve bu tür işaretlerin marka olarak tescil edileceği belirtilmiştir.

Madde 8 - Bu maddede daha önceki hak sahiplerinin, yeni marka tescili talep eden kişiler karşısındaki kazanılmış hakları değerlendirilmiş ve daha önce tescil edilmiş veya tescil için başvuru yapılmış bir markanın sahibi tarafından itiraz yapılması halinde, daha önceki hak sahiplerinin markaları ile aynı olan veya karışıklık yaratacak derecede benzer olan ve önceki hak sahiplerinin markaları ile, madde metninde belirtilen özel durumları nedeniyle, çatışan markaların tescil edilmeyeceği belirtilmiştir.

Maddede ayrıca, yetkili vekil ve temsilcinin marka kendi adına tescil yaptıramayacağı değerlendirilmiş ve tescilsiz marka kullanan önceki hak sahiplerinin ve ticaret sırasında kullanılan, ticaret unvanı ve işletme adı gibi, bir başka işaretin sahibinin itirazı düzenlenmiştir.

Madde 9 - Marka tescilinden doğan hakların kapsamı bu maddede belirtilmiştir. Madde hükmüne göre, tescilli bir marka, sahibine münhasır hak sağlar ve marka sahibinin, üçüncü kişiler tarafından markasının izinsiz kullanımını önleme yetkisi vardır. Bu öneme hakkı, yayın tarihi itibarıyla hüküm kazanır.

Madde 10 - Markanın sözlük veya başka başvuru eserlerinde yer alması durumu değerlendirilmiş ve yayıncının gelecek yayınında yanlışlığı düzeltme gerektiği belirtilmiştir.

Madde 11 - Ticari vekil veya temsilci adına tescilli markanın kullanımının yasaklanması bu maddede belirtilmiştir. Marka sahibinin iznini almayan ticari vekil veya temsilci, kendi adına marka tescili yaptıramayacaktır.

Madde 12 - Marka tescilinden doğan hakların kapsamında istisna halleri bu maddede belirtilmiştir. Kendi adı veya adresini; cins, kalite, miktar, kullanım amacı, değer, coğrafi kaynak, malların üretim veya hizmetlerin sunulmuş zamanı veya mal veya hizmetlerin diğer özellikleri ile ilgili işaretler, yedek parça ve aksesuarlarda olduğu gibi, bir ürün veya hizmetin kullanım amacıyla belirtilmesi gerekli olan markalar istisna olarak belirlenmiştir.

Madde 13 - Marka sahibi tarafından veya onun izni ile söz konusu markalı malların piyasaya sunulması ile marka tescilinden doğan hakların tüketilmesi bu maddede değerlendirilmiş ve bu durumu marka sahibinin önleme yetkisi olmadığı belirtilmiştir.

Malın piyasaya sunulmasından sonra üçüncü kişiler tarafından değiştirilerek veya kötüleştirilerek ticari amaçlı kullanmaları istisna kabul edilmiş ve marka sahibinin önleme yetkisi olduğu belirtilmiştir.

Madde 14 - Marka sahibinin tescil ettirdiği markayı kullanmak zorunda olduğu ilke olarak bu maddede belirtilmiştir. Bu madde hükmüne göre marka sahibi markayı tescil tarihinden itibaren beş yıl içinde kullanmak zorundadır veya markanın kullanılmasına, haklı bir neden olmadan, beş yıllık bir süre için ara verilemez. Kullanılmama, markanın iptali için neden olabilecektir.

Tescilli markanın ayırt edici karakterini değiştirmeden markanın farklı unsurlarla kullanılması ve markanın yalnız ihracat amacıyla mal ya da ambalajlarında kullanılması veya markanın, marka sahibinin izni ile kullanılması istisna olarak kabul edilmiştir.

Madde 15 - Markanın devir, miras yolu ile intikal, lisans, rehin edilebileceği ve sağlararası işlemlerin yazılı şekilde tabi olduğu bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 16 - Markanın mal veya hizmetlerin tümü veya bir kısmı için devir edilebileceği ve aktif ve pasifleri ile birlikte işletmenin devri olayı bu maddede düzenlenmiş ve devirin, sicile kayıt edilmesi hakların kullanımı için şart koşulmuştur.

Madde 17 - Ticari vekil veya temsilci adına izinsiz yapılan tescillerin, marka sahibinin isteğine üzerine ona devir edileceği bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 18- Markanın, işletmeden bağımsız olarak, teminat olarak gösterilebileceği bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 19 - Markanın, işletmeden bağımsız olarak, haciz edilebileceği bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 20- Markanın kullanım hakkına konu olacağı bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 21 - Lisansın, inhisari veya inhisari olmayan lisans şeklinde olabileceği bu maddede düzenlenmiş ve lisans şartları belirlenmiştir.

Madde 22 - Marka tescilinden doğan haklarla ilgili hukuki işlemlerin, marka başvuruları için de uygulanacağı bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 23 - Bir markanın tescil edilmesi için yapılacak başvuruda bulunacak bilgiler ve eklenecek belgeler bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 24 - Marka başvuruları ve marka tescillerinin sınıflandırılması ilke olarak benimsenmiş ve sınıflandırma esasları için yönetmeliğe atıf yapılmıştır.

Madde 25 - Paris Sözleşmesinin hükmü olan rüçhan hakları bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 26 - Sergilerdeki teşhir hakkından doğan rüçhan hakları bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 27 - Rüçhan hakkının hüküm ve sonuçlarının, rüçhan hakkının talep edildiği başvurunun tarihi itibarıyla doğacağı bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 28 - Rüçhan hakkının başvuru ile birlikte talep edileceği ve rüçhan hakkı belgesinin, rüçhan hakkından yararlanma talebini yapıldığı tarihten itibaren üç ay içinde verileceği bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 29 - Başvurunun şekli şartlara uygunluğu ilşe ilgili incelemesi bu maddede düzenlenmiş ve başvuru tarihinin kesinleşmesi için 23 üncü maddede belirtilenlerin gerektiği belirtilmiştir.

Madde 30 - Başvuruda şekli eksiklik olması hali bu maddede düzenlenmiştir. Başvuru tarihinin kesinleşmesi eksiklerin tamamlanmasına bağlanmıştır.

Madde 31 - Bu maddede, marka tescil ettirebilecek kişilerle ilgili olarak başvurunun incelemesi düzenlenmiştir.

Madde 32 - Bu maddede, red için kesin nedenler açısından yapılacak inceleme ve talep dışı bırakma hali düzenlenmiştir.

Madde 33 - Bu maddede başvurunun yayınlanması ile ilgili hükümler düzenlenmiştir. Yapılan bütün başvurular, üçüncü kişilerin ve daha önceki hak sahiplerinin bilgilendirilmesine ve itiraz edebilmelerine olanak tanımak bakımından yayınlanmaktadır.

Madde 34 - Bu maddede red için kesin nedenler açısından üçüncü kişiler tarafından yapılacak itiraz düzenlenmiştir. Yayından sonra, herhangi bir gerçek veya tüzel kişi veya herhangi bir grup veya hizmetleri temin edenler, üreticiler veya üreticileri temsil eden bir organ, ticaretle uğraşanlar veya tüketiciler itiraz edebilecektir. Bu madde hükmüne göre, belirtilen üçüncü kişiler, Enstitü nezdinde işlemlere taraf olamaz.

Madde 35 - Önceki hak sahiplerinin başvurulara karşı, 7 nci ve 8 inci madde hükümlerine göre yapacakları itirazlar düzenlenmiştir.

Madde 36 - İtirazların incelenmesi bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 37 - Bu maddede yanlışlıkların düzeltilmesi düzenlenmiş ve bu düzeltmelerin ancak marka başvurusunun incelenmesi işlemleri aşamasında yapılabileceği belirtilmiştir.

Madde 38 - Marka başvurusunun, başvuru sahibi tarafından her zaman geri çekilebileceği hükmü bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 39 - Bu maddede, markanın tescil edilmesi ile ilgili hüküm düzenlenmiştir. Tescil için, başvuruya itiraz edilmemesi veya itirazların red edilmesi gerekmektedir. Madde hükmünde, sicil aleni olduğu vurgulanmış ve sicilde yer alacak bilgiler belirlenmiştir.

Madde 40 - Koruma süresi bu maddede on yıl olarak belirlenmiş ve onar yıllık dönemler halinde yenilenebileceği belirtilmiştir.

Madde 41 - Marka tescilinin yenilenmesi bu maddede düzenlenmiştir. Markanın yenilenmesi için talep yapılması, koruma süresinin bitiminden önceki altı ay içinde başvurulması, yenileme ücretinin ödenmesi şart koşulmuştur. Normal süresinde yenilenmeyen markalar için ek altı ay süre tanınmış, ancak ek ücret ödenmesi gerektiği belirtilmiştir.

Madde 42 - Bu maddede markanın hükümsüzlük halleri düzenlenmiştir. Markanın beş yıllık süre içinde kullanılmaması, marka sahibinin faaliyet göstermemesi dolayısıyla marka, ticarete yaygın bir ad haline gelmişse, markanın kullanılmasında halk yanılgıya düşüyorsa, marka mahkeme tarafından hükümsüz sayılır. Hükümsüzlük, mal veya hizmetleri bir kısmı veya tamamı için verilebilir.

Madde 43 - Maddede, markanın hükümsüzlüğünün, zarar gören kişiler veya Cumhuriyet Savcıları kanalıyla ilgili resmi makamlar tarafından istenebileceği düzenlenmiştir.

Madde 44 - Markanın hükümsüzlüğüne karar verilmesi halinde, hukuki bakımdan bu Kanun Hükmünde Kararname ile sağlanan korumanın doğmamış sayılacağı, kararın herkese karşı hüküm doğuracağı ve bu olayın istisnaları düzenlenmiştir.

Madde 45 - Marka hakkının, koruma süresinin dolması ve markanın süresi içinde yenilenmemesi ve marka sahibinin marka hakkından vazgeçmesi ile sona ereceği bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 46 - Marka sahibi, markanın kullanılacağı malların veya hizmetlerin tamamından veya bir kısmından, yazılı olarak Enstitüye bildirerek vazgeçebileceği, ancak marka üzerinde lisans ve benzeri kayıt edilmiş hakların bulunması veya marka üzerinde hak sahipliği iddia edilmesi halinde izin alınması gerekeceği bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 47 - Enstitü kararlarına karşı itiraz edilebileceği bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 76 - Bu maddede, ihtiyati tedbir ile ilgili hüküm düzenlenmiştir.

Madde 77 - Bu maddede, ihtiyati tedbirin niteliği ile ilgili hüküm düzenlenmiştir.

Madde 78 - Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu hükümlerinin uygulanacağı düzenlenmiştir. Bu maddede, tesbit davaları ve ihtiyati tedbirlerle ilgili diğer hususlarda

Madde 79 - Bu maddede taklit markalı mallara gümrüklerde ihtiyati tedbir niteliğinde el konulması ile ilgili hüküm düzenlenmiştir.

Madde 80 - Marka tescilleri ile ilgili olarak Enstitü nezdinde işlem yapabilecek kişiler bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 81 - Marka tescilleri ile ilgili ücretlerin ödeme süreleri ve sonuçları bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 82 - Bu maddede yürürlükten kaldırılan mevzuat düzenlenmiştir.

Geçici Madde 1 - Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış marka başvuruları hakkında, başvuru tarihindeki Kanun hükümleri ve bu Kanun Hükmünde Kararname yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış ve sicile kaydedilmiş devir, intikal ve lisans işlemlerinden dolayı kazanılmış haklar saklı kalmak üzere, bu çeşit işlemlerde meydana gelecek değişiklikler için bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerinin uygulanacağı bu maddede düzenlenmiştir.

Geçici Madde 2 - Eski mevzuatta hizmet markalarının tescili yer almadığından, hizmet markası kullananlar için oniki aylık bir geçiş süresi kabul edilmiş ve hizmet markalarını fiilen kullananların, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç oniki ay içinde, söz konusu hizmet markasını kullandıklarını kanıtlayacak resmi belgeleri de eklemek suretiyle hizmet markasının tescilini talep edebilecekleri bu maddede düzenlenmiştir.

Geçici Madde 3 - İhtisas Mahkemeleri kuruluncaya kadar, Asliye Ticaret ve Asliye Ceza Mahkemelerinin hangilerinin İhtisas Mahkemesi olarak görevlendirileceği ve bu mahkemelerin yargı çevresinin Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından belirleneceği bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 83 - Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımlandığı tarihte yürürlüğe gireceği bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 84 - Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulunun yürüteceği bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 62 - Marka hakkı tecavüze uğrayan marka sahibi, mahkemeden bulunacağı talepler bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 63 - Marka sahibi tarafından, üçüncü kişiler aleyhine açılacak hukuk davalarında yetkili mahkeme ile ilgili hükümler bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 64 - Marka sahibinin izni olmaksızın, marka taklit edilerek üretilen ürünü üreten, satan, dağıtan veya başka bir şekilde ticaret alanına çıkararak veya bu amaçlar için ithal eden veya ticari amaçla elde bulunduran kişilerin, hukuka aykırılığı gidermek ve sebep olduğu zararı tazmin etmekte yükümlü oldukları bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 65 - Marka sahibi, markanın kendi izni olmaksızın taklit edilerek kullanılması sonucunda uğramış olduğu zarar miktarının belirlenmesi için tazminat yükümlüsünden markanın kullanılması ile ilgili belgeleri vermesini talep edebileceği bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 66 - Marka sahibinin uğradığı zararın yoksun kalınan kazancı da kapsayacağı bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 67 - Yoksun kalınan kazancın artırımı bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 68 - Marka hakkına tecavüz eden tarafından markanın kötü veya uygun olmayan bir şekilde kullanılması sonucunda, markanın itibarı zarara uğrarsa, marka sahibinin ayrıca tazminat isteyebileceği bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 69 - Marka sahibi, sebep olduğu zarardan dolayı marka sahibine tazminat ödemiş olan kişi tarafından piyasaya sürülmüş ürünleri kullanan kişilere karşı dava açamayacağı bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 70 - Marka hakkına tecavüzden doğan özel hukuka ilişkin taleplerde zaman aşımını bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 71 - Bu Kanun Hükmünde Kararnamede öngörülen bütün davalarda, görevli mahkemenin, Adalet Bakanlığınca kurulacak ihtisas mahkemeleri olacağı bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 72 - Dava sonucunda verilen hükmün ilanı ile ilgili hüküm bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 73 - Lisans alanın dava açması ile ilgili şartlar bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 74 - Bu maddede marka hakkına tecavüz mevcut olmadığı hakkında dava ve şartları düzenlenmektedir.

Madde 75 - Marka hakkına tecavüzü ileri sürmeye yetkili olan kişi, bu haklara tecavüz sayılabilecek olayların tesbitini mahkemeden isteyebilir.

Madde 48 - Enstitü kararlarına karşı itiraz edebilecek kişiler bu maddede belirtilmiştir

Madde 49.- İtirazın iki ay içinde ve gerekçeleri de eklenmiş yazı ile yapılması gerektiği bu maddede düzenlenmiştir. İtiraz edecek kişilerin konuyu ciddiye almalarını sağlamak bakımından itiraz için bir ücret ödenmesi hükmü maddeye eklenmiştir.

Madde. 50 - Kararına itiraz edilen Enstitü ilgili dairesinin, itirazı haklı bulunduğu zaman kararını düzelteceği ve yapılan itiraz kabul edilmez ise, itirazın Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kuruluna gönderileceği, bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 51 - Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulunun itirazları incelemesi bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 52 - Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulunun, itiraz hakkında inceleme sonucunda karar vereceği bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 53 - Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulunun kararlarına karşı yetkili mahkemede dava açılabileceği bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 54 - Garanti markasının, marka sahibinin kontrolü altında birçok işletme tarafından kullanılan ve o işletmelerin ortak özelliklerini, üretim usullerini, coğrafi kaynağını ve kalitesini garanti etmeğe yarayan işaret olduğu bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 55 - Ortak markanın, üretim veya ticaret veya hizmet işletmelerinden oluşan bir grup tarafından kullanılan işaret olduğu bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 56 - Bir garanti markasının veya ortak markanın tescili için başvuru ile birlikte markanın kullanılma usul ve şeklini gösterir bir teknik yönetmeliğin verilmesinin zorunlu olduğu ve bu teknik yönetmeliğin içereceği hükümler bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 57 - Garanti ve ortak marka teknik yönetmeliklerinde yapılacak değişikliklerin Enstitü tarafından onaylanması gerektiği ve onay olmadan uygulanamayacağı bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 58 - Teknik yönetmeliğin Kanun Hükmünde Kararnameye uygun olmaması halinde yapılacak işlem bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 59 - Marka sahibinin, garanti markasının veya ortak markanın belirli bir sürede teknik yönetmeliğe aykırı olarak kullanması halinde yapılacak işlem bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 60 - Garanti markasının veya ortak markanın devri veya ortak markada lisans verilmesinin Marka Siciline kayıt halinde geçerli olacağı bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 61 -Marka hakkına tecavüz sayılan fiiller bu maddede düzenlenmiştir.

MARKALARIN KORUNMASI HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME

Markaların korunması hakkında düzenlemeler yapılması; 8/6/1995 tarihli ve 4113 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak, Bakanlar Kurulunca 24/06/1995 tarihinde kararlaştırılmıştır.

BİRİNCİ KISIM BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Tanımlar ve Korumadan Yararlanacak Kişiler

Amaç ve kapsam

Madde 1 - Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin amacı, bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine uygun olarak tescil edilen markaların korunmasını sağlamaktır.

Bu Kanun Hükmünde Kararname, markaların korunmasına ilişkin esasları, kuralları ve şartları kapsar.

Tanımlar

Madde 2 - Bu Kanun Hükmünde Kararnamede geçen:

a) "Marka", ortak markalar ve garanti markaları dahil ticaret markaları veya hizmet markalarını,

b) "Paris Sözleşmesi", Sınai Mülkiyetin Himayesine Mahsus Milletlerarası Bir İttihat İhdas Edilmesine Dair 20 Mart 1883 Tarihli Mukavele ile Türkiye tarafından onaylanmış değişikliklerini,

c) "Enstitü", 544 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan Türk Patent Enstitüsü'nü,

d) "Marka Vekili", bu Kanun Hükmünde Kararnamede belirtilen haklarla ilgili konularda, ilgili kişileri Enstitü nezdinde temsil eden, danışmanlık yapan ve haklarının korunması için Enstitü nezdinde gerekli girişimlerde bulunan ve işlemleri yürüten kişileri,

ifade eder.

Korumadan yararlanacak kişiler

Madde 3 - Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin öngördüğü koruma; Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde ikametgahı olan veya sınai veya ticari faaliyette bulunan gerçek veya tüzel kişilerce veya Paris Sözleşmesi yahut Dünya Ticaret Örgütü Kuruluş Anlaşması hükümleri dahilinde başvuru hakkına sahip kişilerce elde edilir.

Bu Kanun Hükümünde Kararname kapsamına girmemekle beraber, Türkiye Cumhuriyeti uyruğundaki kişilere kanunen veya fiilen marka koruması tanınmış yabancı devletlerin gerçek veya tüzel kişileri de karşılıklılık ilkesi uyarınca Türkiye'de marka korunmasından aynı şekilde yararlanır.

Milletlerarası anlaşmaların öncelikle uygulanması

Madde 4 - Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası anlaşma hükümlerinin bu Kanun Hükümünde Kararname hükümlerinden daha elverişli olması halinde, 3 üncü maddede belirtilen kişiler, elverişli hükümlerin uygulanmasını talep etme hakkına sahiptir.

İKİNCİ BÖLÜM

Markanın İçereceği İşaretler ve Markanın Elde Edilmesi

Markanın içereceği işaretler

Madde 5 - Marka, bir teşebbüsün mal veya hizmetlerini bir başka teşebbüsün mal veya hizmetlerinden ayırt etmeyi sağlaması koşuluyla, kişi adları dahil, özellikle sözcükler, şekiller, harfler, sayılar gibi çizimle görüntülenebilen veya benzer biçimde ifade edilebilen, baskı yoluyla yayınlanabilen ve çoğaltılabilen her türlü işaretleri içerir.

Marka, mal veya ambalajı ile birlikte tescil ettirilebilir. Bu durumda mal veya ambalajın tescili marka sahibine mal veya ambalaj için inhisari bir hak sağlamaz.

Marka hakkının elde edilmesi

Madde 6 - Bu Kanun Hükümünde Kararname ile sağlanan marka koruması tescil yoluyla elde edilir.

Marka tescilinde red için mutlak nedenler

Madde 7 - Aşağıda yazılı işaretler marka olarak tescil edilemez:

- a) 5 inci madde kapsamına girmeyen işaretler,
- b) Aynı veya ayırt edilemeyecek kadar aynı mal veya hizmetle ilgili olarak tescil edilmiş veya daha önce tescil için başvurusu yapılmış bir marka ile aynı veya ayırt edilemeyecek kadar aynı olan markalar,
- c) Ticaret alanında cins, çeşit, kalite, miktar, amaç, değer, coğrafi kaynak belirten veya malların üretildiği, hizmetlerin yapıldığı zamanı gösteren veya malların ve hizmetlerin diğer karakteristik özelliklerini belirten işaret ve adlandırmaları münhasıran veya esas unsur olarak içeren markalar,

d) Ticaret alanında herkes tarafından kullanılan veya belirli bir meslek, sanat veya ticaret grubuna mensup olanları ayırt etmeye yarayan işaret ve adları münhasıran veya esas unsur olarak içeren markalar,

e) Malın özgün doğal yapısından ortaya çıkan şeklini veya bir teknik sonucu elde etmek için zorunlu olan, kendine malın şeklini veya mala asli değerini veren şekli içeren işaretler,

f) Mal veya hizmetin niteliği, kalitesi veya üretim yeri, coğrafi kaynağı gibi konularda halkı yanıltacak markalar,

g) Yetkili mercilerden kullanmak için izin alınmamış ve dolayısıyla Paris Sözleşmesinin 2 nci mükerrer 6 ncı maddesine göre reddedilecek markalar,

h) Paris Sözleşmesinin 2 nci mükerrer 6 ncı maddesi kapsamı dışında kalan ancak kamuyu ilgilendiren, tarihi, kültürel değerler bakımından halka mal olmuş ve ilgili mercilerin tescil izni vermediği diğer armalar, amblemler veya nişanları içeren markalar,

ı) Sahibi tarafından izin verilmeyen Paris Sözleşmesinin 1 inci mükerrer 6 ncı maddesine göre tanınmış markalar,

j) Dini değerleri ve sembolleri içeren markalar,

k) Kamu düzenine ve genel ahlaka aykırı markalar.

Marka tescilinde red için nispi nedenler

Madde 8 - Tescil edilmiş veya tescil için başvuru yapılmış bir markanın sahibi tarafından itiraz yapılması durumunda, aşağıdaki hallerde marka tescil edilemez:

a) Tescil için başvurusu yapılan marka, tescil edilmiş veya tescil için daha önce başvurusu yapılmış bir marka ile aynı ise ve aynı mal veya hizmetleri kapsıyorsa,

b) Tescil için başvurusu yapılan marka, tescil edilmiş veya tescil için daha önce başvurusu yapılmış bir marka ile aynı veya benzer ise ve tescil edilmiş veya tescil için başvurusu yapılmış bir markanın kapsadığı mal veya hizmetlerle aynı veya benzer ise, tescil edilmiş veya tescil için başvurusu yapılmış markanın halk tarafından karıştırılma ihtimali varsa ve bu karıştırılma ihtimali tescil edilmiş veya tescil için başvurusu yapılmış bir marka ile ilişkili olduğu ihtimalini de kapsıyorsa.

Marka sahibinin ticari vekili veya temsilcisi tarafından markanın kendi adına tescili için, marka sahibinin izni olmadan ve geçerli bir gerekçe gösterilmeden yapılan başvuru, marka sahibinin itirazı üzerine red edilir.

Tescilsiz bir markanın veya ticaret sırasında kullanılan bir başka işaretin sahibinin itiraz etmesi üzerine, tescili istenilen marka, aşağıdaki hallerde tescil edilmez.

a) Markanın tescili için yapılan başvuru tarihinden önce veya markanın tescili için yapılan başvuruda belirtilen rüçhan tarihinden önce bu işaret için hak elde edilmiş ise,

b) Belirtilen işaret, sahibine daha sonraki bir markanın kullanımını yasaklama hakkını veriyorsa.

Marka, tescil edilmiş veya tescil için başvurusu daha önce yapılmış bir markanın aynı veya benzeri olmakla birlikte, farklı mallar veya hizmetlerde kullanılabilir. Ancak tescil edilmiş veya tescil için başvurusu yapılmış markanın, toplumda ulaştığı tanınırlık düzeyi nedeniyle haksız bir yararın sağlanabileceği, markanın itibarına zarar verebileceği veya tescil için başvurusu yapılmış markanın ayırt edici karakterini zedeleyici sonuçlar doğurabileceği durumda, tescil edilmiş veya tescil için başvurusu daha önce yapılmış bir marka sahibinin itirazı üzerine, farklı mal veya hizmetlerde kullanılacak olsa bile, sonraki markanın tescil başvurusu red edilir.

Tescil için başvurusu yapılmış markanın, başkasına ait kişi ismi, fotoğrafı, telif hakkı veya herhangi bir sınai mülkiyet hakkını kapsamaması halinde, hak sahibinin itirazı üzerine tescil başvurusu reddedilir.

Ortak ve garanti markalarının sona ermesinden itibaren üç yıl içinde ortak marka veya garanti markası ile aynı veya benzeri olan marka tescil başvurusu itiraz üzerine reddedilir.

Bir markanın yenilenmeme nedeniyle koruma süresinin dolmasından sonra iki yıl içerisinde aynı veya benzer markanın, aynı veya benzer mal ve hizmetler için yapılan tescil başvurusu itiraz üzerine reddedilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Markanın Koruma Kapsamı

Marka tescilinden doğan hakların kapsamı

Madde 9 - Aşağıda belirtilen hallerde, marka sahibinin, izni alınmadan markasının kullanılmasının önlenmesini talep etme yetkisi vardır:

a) Markanın tescil kapsamına giren aynı mal veya hizmetlerle ilgili olarak, tescilli marka ile aynı olan herhangi bir işaretin kullanılması,

b) Tescilli bir marka ile aynı veya benzer olan ve tescilli markanın kapsadığı mal veya hizmetlerin aynı veya benzeri mal veya hizmetleri kapsayan ve bu nedenle halk üzerinde, işaret ile tescilli marka arasında bağlantı olduğu ihtimali de dahil, karıştırılma ihtimali olan herhangi bir işaretin kullanılması,

c) Tescilli marka ile aynı veya benzer olan ve tescilli markanın kapsamına giren mal veya hizmetlerle benzer olmayan mal veya hizmetlerde kullanılması halinde, tescilli istenen işaretin kullanılmasıyla tescilli markanın itibarından dolayı haksız avantaj elde edecek veya tescilli markanın ayırt edici karakterine zarar verecek nitelikteki herhangi bir işaretin kullanılması.

Aşağıda belirtilen durumlar, birinci fıkra uyarınca yasaklanabilir:

a) İşaretin mal veya ambalajı üzerine konulması,

b) İşareti taşıyan malın piyasaya sürülmesi veya bu amaçla stoklanması, teslim edilebileceğinin teklif edilmesi veya o işaret altında hizmetlerin sunulması veya sağlanması,

c) İşareti taşıyan malın ithali,

d) İşaretin, teşebbüsün iş evrakı ve reklamlarda kullanılması.

Markanın sağladığı haklar, üçüncü kişilere karşı marka tescilinin yayın tarihi itibariyle hüküm ifade eder. Markanın tescili için yapılacak başvurunun yayınlanmasından sonra doğabilecek durumlarla ilgili olarak tazminat talebi yapılabilir. Ancak başvurunun yayını ile doğan haklar, tescilin yayınıyla birlikte tescilli markadan doğan hakların kapsamı içinde değerlendirilir. Mahkeme, öne sürülen iddiaların geçerliliğine ilişkin olarak tescilin yayınlanmasından önce karar veremez.

Markanın sözlük veya başka başvuru eserlerinde yer alması

Madde 10 - Tescilli bir markanın, tescilli olduğu belirtilmeden bir sözlük, ansiklopedi veya bir başka başvuru eserinde, jenerik ad izlenimi verecek şekilde, yayımlanması durumunda, marka sahibinin talebi üzerine yayımcı, yayımın sonraki ilk sayısında yanlışlığı düzeltir.

Ticari vekil veya temsilci adına tescilli markanın kullanımının yasaklanması

Madde 11 - Marka sahibinin ticari vekili veya temsilcisi adına, marka sahibinin izni alınmadan marka tescili yapılması halinde; marka sahibi kullanım için yetki vermemiş ise ve ticari vekil veya temsilcinin hakkı bir gerekçesi yoksa, marka sahibinin markasının kullanılmasına itiraz etmek hakkı vardır.

Marka tescilinden doğan hakların kapsamında istisna

Madde 12 - Dürüstce ve ticari veya sanayi konularıyla ilgili olarak kullanılmaları koşuluyla üçüncü kişilerin, ad ve adresini, mal veya hizmetlerle ilgili cins, kalite, miktar, kullanım amacı, değer, coğrafi kaynak, üretim veya sunulmuş zamanı veya diğer niteliklere ilişkin açıklamaları kullanmaları marka sahibi tarafından engellenemez.

Marka tescilinden doğan hakların tüketilmesi

Madde 13 - Tescilli bir markanın tescil kapsamındaki mal üzerine konularak, marka sahibi tarafından veya onun izni ile Türkiye'de piyasaya sunulmasından sonra, mallarla ilgili fiiller marka tescilinden doğan hakkın kapsamı dışında kalır.

Marka sahibinin, birinci fıkra hükmüne girmesine rağmen, malın piyasaya sunulmasından sonra, üçüncü kişiler tarafından değiştirilerek veya kötüleştirilerek ticari amaçlı kullanmalarını önleme yetkisi vardır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Markanın Kullanılması

Markanın kullanılması

Madde 14 - Markanın, tescil tarihinden itibaren beş yıl içinde, haklı bir neden olmadan kullanılmaması veya bu kullanıma beş yıllık bir süre için kesintisiz ara verilmesi halinde, marka iptal edilir.

Aşağıda belirtilen durumlar markayı kullanma kabul edilir:

- a) Tescilli markanın ayırt edici karakterini değiştirmeden markanın farklı unsurlarla kullanılması,
- b) Markanın yalnız ihracat amacıyla mal ya da ambalajlarında kullanılması,
- c) Markanın, marka sahibinin izni ile kullanılması,
- d) Markayı taşıyan malın ithalatı.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Marka Tescilinden Doğan Haklarla İlgili Hukuki İşlemler

Markanın hukuki işlemlere konu olması

Madde 15 - Tescilli bir marka, başkasına devir edilebilir, miras yolu ile intikal edebilir, kullanma hakkı lisans konusu olabilir, rehin edilebilir. Rehin hakkı bakımından Medeni Kanunun rehin hakkına ilişkin hükümleri uygulanır.

Tescilli bir marka üzerindeki sağlararası işlemler yazılı Őekte tabidir.

Markanın devri

Madde 16 - Marka, tescil edildiği mal veya hizmetlerin tümü veya bir kısmı için devredilebilir.

Bir işletmenin aktif ve pasifleri ile birlikte devri, aksi kararlaştırılmamışsa, işletmeye ait markaların da devrini kapsar. Bu hüküm, işletmenin devrine, sözleşmeden doğan yükümlülük halinde uygulanır.

İkinci fıkra hükmü hariç olmak üzere, bir markanın devri, mahkeme kararının sonucu olan devir hariç, yazılı olarak yapılır ve devir sözleşmesi taraflarca imzalanır. Aksine sözleşmeler hükümsüzdür.

Markanın devri, mal veya hizmetlerin coğrafi kaynağı, kalitesi veya markanın kendisi ile ilgili olarak halkı yanılgıya düşürebilecek nitelikte ise, yeni marka sahibi halkı yanılgıya düşürmeyecek şekilde mal veya hizmetlerde marka tescilinin sınırlı bir hale getirilmesini kabul etmediği takdirde, devir işlemi Enstitü tarafından yapılmaz.

Tescilli bir markanın devri sırasında aynı markanın veya ayırt edilemeyecek derecede benzerinin, aynı veya halkı yanılgıya düşürecek derecede benzeri mallar veya hizmetler için başka marka tescillerinin bulunması halinde, bu markaların da devredilmesi şarttır.

Devir, taraflardan birinin talebi üzerine, sicile kayıt edilir ve yayınlanır.

Devir, sicile kayıt edilmediği sürece, taraflar markanın tescilinden doğan yetkileri iyiniyetli üçüncü kişilere karşı ileri süremez.

Ticari vekil veya temsilci adına tescilli markanın devri

Madde 17 - Marka sahibinin izni olmadan onun ticari vekili veya temsilcisi adına marka tescil edilmesi halinde, ticari vekil veya temsilcinin hakkı bir gerekçesi yoksa, marka sahibinin söz konusu tescilin kendi lehine devredilmesini isteme yetkisi vardır.

Markanın teminat olarak gösterilmesi

Madde 18 - Tescilli bir marka, işletmeden bağımsız olarak, teminat olarak gösterilebilir.

Markanın teminat olarak gösterilmesi, taraflardan birinin talebi üzerine, sicile kayıt edilir ve yayınlanır.

Haciz

Madde 19 - Tescilli bir marka işletmeden bağımsız olarak, haciz edilebilir.

Haciz sicile kayıt edilir ve yayınlanır.

Lisans

Madde 20.- Tescilli bir markanın kullanım hakkı, tescil edildiği mal veya hizmetlerin bir kısmı veya tamamı için lisans sözleşmesine konu olabilir.

Lisans şartları

Madde 21 - Lisans, inhisari lisans veya inhisari olmayan lisans şeklinde verilebilir.

Aksi sözleşmede kararlaştırılmamışsa, lisans inhisari değildir. Lisans veren markayı kendi kullanabileceği gibi, üçüncü kişilere aynı markaya ilişkin başka lisanslar da verebilir.

Inhisari lisans söz konusu olduğu zaman, lisans veren başkasına lisans veremez ve hakkını açıkça saklı tutmadıkça, kendisi de markayı kullanamaz.

Aksi sözleşmede kararlaştırılmamışsa lisans sahipleri, lisanstan doğan haklarını üçüncü kişilere devredemez veya alt lisans veremez.

Aksi sözleşmede kararlaştırılmamışsa lisans hakkını alan kişi, markanın koruma süresinde markanın kullanılmasına ilişkin her türlü tasarrufta bulunabilir.

Aksi sözleşmede kararlaştırılmamışsa, inhisari lisansa sahip olan kişi, üçüncü bir kişi tarafından marka sahibinin markadan doğan haklarına, tecavüz edilmesi durumunda, marka sahibinin bu Kanun Hükmünde Kararname uyarınca açabileceği davaları, kendi adına açabilir. İnhisari olmayan lisans sahiplerinin, dava açma hakları yoktur.

Altıncı fıkra hükümlerine göre, markaya tecavüz dolayısıyla dava açma hakkı olmayan bir lisans alan, noter vasıtasıyla yapacağı bir bildirimle, gereken davayı açmasını marka sahibinden isteyebilir. Marka sahibinin, bu talebi kabul etmemesi veya bildirim alındığı tarihten itibaren üç ay içinde, gerekli davanın açılmaması halinde, lisans alan yaptığı bildirimini de ekleyerek, kendi adına dava açabilir. Lisans alan, ciddi bir zarar tehlikesi karşısında ve söz konusu sürenin geçmesinden önce, ihtiyati tedbire karar verilmesini mahkemeden talep edebilir. Lisans alan, dava açtığını marka sahibine bildirir.

Marka sahibi, talimatlarıyla uygunluk içinde, lisans alan tarafından üretilen malın veya sunulan hizmetlerin kalitesini garanti edecek önlemleri alır.

Sözleşme şartlarının lisans alan tarafından ihlali halinde, tescilli bir markadan doğan haklar, lisans alana karşı, dava yoluyla ileri sürülebilir.

Lisans sicile kayıt edilmediği sürece, iyiniyetli üçüncü kişilere karşı ileri sürülemez.

Lisans sözleşmelerinde, bu Kanun Hükmünde Kararname ile konuya ilişkin diğer kanun, tüzük, yönetmelik ve tebliğlere aykırı hükümler bulunamaz. Bu tür

düzenlemeler lisans tarihinden sonra yapılırsa dahi, lisans sözleşmelerindeki aykırı hükümler geçersiz sayılır.

Hukuki işlemlerin başvurulara uygulanması

Madde 22 - Devir, lisans, intikal, haciz, rehin ve marka sahibi hakkındaki değişiklikler ile ilgili hukuki işlemler marka başvurularına da uygulanır.

İKİNCİ KISIM

BAŞVURU

BİRİNCİ BÖLÜM

Marka Başvurusu ve Ekleri

Başvuru şartları

Madde 23 - Bir markanın tescil edilmesi için, aşağıda belirtilen unsurlar ile başvuruda bulunmak şarttır:

- a) Şekli ve kapsamı yönetmelikte belirlenen, başvuru sahibinin kimliğine ilişkin bilgileri de içeren başvuru dilekçesi,
- b) Markanın yayına ve çoğaltmaya elverişli örneği,
- c) Markanın kullanılacağı malların veya hizmetlerin listesi,
- d) Başvuru ücretinin ödendiğini gösterir belge aslı,
- e) Sınıf veya sınıfların ücretinin ödendiğini gösterir belge aslı,
- f) Marka vekili tayin edilmiş ise vekaletname,
- g) Başvuru sahibi tüzel kişi ise imza sirküleri,
- h) Başvuru sahibinin ticaretle uğraştığını gösterir belge.

Bir marka tescil başvurusunun geçerliliği için, başvuru ücretinin başvuru ile birlikte ödenmesi şarttır.

Her marka tescili için ayrı başvuru yapılması zorunludur.

Bir marka başvurusu ile birlikte veya daha sonra Enstitüye verilecek her türlü belge, bu Kanun Hükmünde Kararnameye ilişkin yönetmelikte öngörülen hususları kapsar.

Sınıflandırma

Madde 24 - Markaların kullanılacağı mallar veya hizmetler, markaların tescili amaçları için malların veya hizmetlerin uluslararası sınıflandırılmasına ilişkin esaslara göre sınıflandırılır. Sınıflandırma ile ilgili ilkeler yönetmelikte belirtilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Rüçhan Hakkı

Milletlerarası sözleşmelere dayanan başvurulardan doğan rüçhan hakları

Madde 25 - Paris Sözleşmesine dahil ülkelerden birine mensup veya bu ülkelerden birine mensup olmamakla birlikte onlardan birinde ikametgahı veya işler durumunda bir ticari müessesesi bulunan gerçek veya tüzel kişiler, bu ülkelerin herhangi birinde yetkili mercilere bir markanın tescili için usulüne uygun olarak yaptıkları başvuru tarihinden itibaren altı ay süreyle aynı marka için tescil belgesi almak üzere Türkiye'de başvuru yapma konusunda rüçhan hakkından yararlanır. Bu süre içinde kullanılmayan rüçhan hakları düşer.

Birinci fıkrada belirtilen süre içinde, rüçhan hakkına dayanılarak başvuru yapıldığı takdirde, rüçhan hakkının doğduğu tarihten itibaren üçüncü kişiler tarafından yapılacak rüçhan hakkına konu olan tescil başvurusunun mal veya hizmetler itibarıyla kapsamındaki başvurular ve bunlar adına yapılacak marka tescilleri hüküm ifade etmez.

Paris Sözleşmesine taraf bir ülke uyruğu olan gerçek veya tüzel kişi, Paris Sözleşmesine taraf olmayan bir ülkede marka tescili için geçerli bir başvuru yapmışsa, bu madde hükmüne göre, söz konusu başvurunun rüçhan hakkından yararlanır.

Sergilerde teşhir hakkından doğan rüçhan hakları

Madde 26 - Tescil başvurusundaki markanın kullanılacağı malları veya hizmetleri Türkiye'de açılan milli ve milletlerarası sergilerde veya Paris Sözleşmesine taraf ülkelerde açılan resmi veya resmi olarak tanınan sergilerde teşhir eden üçüncü maddenin birinci fıkrasında yazılı gerçek veya tüzel kişiler, sergideki teşhir tarihinden itibaren altı ay içinde Türkiye'de marka tescil ettirmek için başvuru yapma konusunda rüçhan hakkından yararlanır.

Tescil başvurusunda belirtilen markanın kullanılacağı mallar veya hizmetler, sergide görünür şekilde resmi açılış tarihinden önce sergilenmişse rüçhan süresi, malların sergi yerine konulduğu veya hizmetin sergilendiği tarihten itibaren başlar.

Birinci fıkrada belirtilen sergilerden Türkiye'de açılanların yetkili mercileri, tescil başvurusundaki bir markanın kullanılacağı mallarını sergide teşhir edenlere veya hizmeti sergileyenlere, teşhir ettikleri malların çeşidini veya teşhir ettikleri hizmetlerin cinsini açıkça belirten ve malın veya hizmetin sergide görünür şekilde sergilendiği tarihi ve resmi açılış tarihini gösterir bir belge verir.

Yabancı ülkelerde teşhir edilen mallar veya hizmetler için, serginin açıldığı ülkenin yetkili mercileri tarafından düzenlenen ve üçüncü fıkrada yazılı hususları içeren bir belgenin verilmesi şarttır.

Başvurusu yapılmış veya tescil edilmiş bir markanın kullanılacağı malların Türkiye'de açılan sergilerde teşhir edilmesine ve sergi bittikten sonra ülkesine geri gönderilmesine engel olunmaz.

Bir sergide teşhir edilmiş, tescil başvurusu bulunan veya tescilli bir markanın kullanılacağı mallar veya hizmetler ile ilgili olarak birden çok başvuru yapılmışsa, bu durumda bu malları veya hizmetleri ilk sergileyen kişi, aynı zamanda sergilenmesi halinde ise ilk başvuruda bulunan kişi, rüçhan hakkından yararlanır.

Rüçhan hakkının hükmü

Madde 27 - 25 inci ve 26 ncı madde hükümlerine göre rüçhan hakkının hüküm ve sonuçları, rüçhan hakkının talep edildiği başvurunun tarihi itibarıyla doğar.

Rüçhan hakkının talep edilmesi ve belgelendirilmesi

Madde 28 - Başvuru sahibi, yararlanmak istediği rüçhan hakkını başvuru ile birlikte talep eder. Bununla ilgili rüçhan hakkı belgesini, başvuru tarihinden itibaren üç ay içinde vermediği takdirde rüçhan hakkından yararlanma talebi yapılmamış sayılır.

Sergi teşhir hakkına dayalı olarak alınmış bir rüçhan, 25 inci maddeye göre verilen rüçhan süresini uzatmaz.

ÜÇÜNCÜ KISIM

TESCİL İŞLEMLERİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Başvurunun İncelenmesi

Şekli inceleme

Madde 29 - Enstitü, başvurunun 23 üncü maddede belirtilen şartlara uygunluğunu ve herhangi bir şekli eksikliğin bulunup bulunmadığını inceler. Enstitü 23 üncü maddenin birinci ve ikinci fıkrası hükmü uyarınca herhangi bir eksikliğin olmadığına karar verirse, marka tescil başvurusu başvurunun Enstitüye veya onun yetkili kıldığı makama verildiği tarih, saat ve dakika itibarıyla kesinleşir.

Rüçhan hakkı talep edilmişse, Enstitü tarafından 25 inci, 26 ncı ve 27 nci madde hükümlerine göre ayrıca inceleme yapılır.

Şekli eksiklerin giderilmesi

Madde 30 - Bir başvuruda, 23 üncü maddede yer alan şartların yerine getirilmediği tesbit edilirse, Enstitü söz konusu eksiklerin yönetmelikte öngörülen süre içinde giderilmesini başvuru sahibine bildirir.

Enstitü, 23 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen başvuru dilekçesinde başvuru sahibinin kimliğine ilişkin bilgilerin bulunmaması veya eksik bulunması yahut (b), (c), (d) bentlerinde belirtilen belgelerden herhangi birinin verilmemesi halinde, başvuruyu reddeder.

Enstitü tarafından giderilmesi istenen ve 23 üncü maddenin birinci fıkrasının (e), (f), (g) ve (h) bentleri kapsamına giren eksiklerin, yönetmelikte öngörülen süre içinde giderilmiş olması koşuluyla, marka tescil başvurusu, başvurunun ilk yapıldığı tarih itibariyle kesinleşir.

Rüçhan hakkına ilişkin eksiklerin giderilmemesi, sadece rüçhan hakkının yitirilmesi bakımından hüküm ifade eder.

Başvuru yapma hakkı yönünden inceleme

Madde 31 - 3 üncü madde kapsamına girmeyen gerçek veya tüzel kişilerin başvurusu reddedilir.

Red için kesin nedenler yönünden inceleme

Madde 32 - Enstitü, başvurunun şekli yönünden hiç bir eksiği bulunmadığına karar verirse, markanın kullanılacağı ve tescil kapsamına girmesi talep edilen mallar veya hizmetlerin bir kısmı veya tamamı itibariyle başvurunun özellikle 7 nci madde hükümleriyle uygunluğunu inceler. Başvuru, 7 nci maddeye göre, uygun görülmeyen mallar veya hizmetlerin tamamı veya bir kısmı itibariyle reddedilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Başvurunun Yayınlanması

Başvurunun yayınlanması

Madde 33 - Başvuru şartları eksiksiz bir şekilde yerine getirilmiş ve 29, 30, 31 ve 32 nci madde hükümlerine göre reddedilmemiş bir marka tescil başvurusu ilgili bültende yayınlanır.

Başvurunun birinci fıkrada belirtilen madde hükümlerine göre reddedilmesine, başvuru yayımlandıktan sonra karar verilirse, başvurunun reddedildiğine ilişkin karar ayrıca yayınlanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Üçüncü Kişilerin Görüş ve İtirazları

Üçüncü kişilerin görüşleri

Madde 34 - Marka başvurusunun yayınından sonra, herhangi bir gerçek veya tüzel kişi veya herhangi bir grup veya hizmetleri temin edenler, üreticiler veya imalatçıları temsil eden bir organ, tacir veya tüketiciler, 7 nci maddeye göre, markanın tescil için yeterli nitelikleri taşımadığını belirten yazılı görüşlerini Enstitüye sunabilir. Ancak bu kişiler, Enstitü nezdinde işlemlere taraf olamaz.

İtiraz

Madde 35 - Tescil başvurusu yapılmış markanın 7 nci ve 8 inci madde hükümlerine göre tescil edilmemesi gerektiğine ilişkin itirazlar ile başvurunun kötü niyetle yapıldığına ilişkin itirazlar ilgili kişiler tarafından marka başvurusunun yayınından itibaren üç ay içerisinde yapılır.

8 inci maddenin son fıkrası çerçevesinde yapılacak itiraz, ancak itiraz eden kişinin markasını bu süre içerisinde kullanmaması halinde reddedilir.

İtirazlar yazılı ve gerekçeli olarak yapılır. Enstitü itiraz sahibinden, yönetmelikte öngörülen sürede yerine getirilmek üzere, ek belge, kanıt ve gerekçeler isteyebilir.

Bu süre içerisinde istenilen ek belge, kanıt ve gerekçeler Enstitüye verilmediği takdirde itiraz yapılmamış sayılır.

İtirazın incelenmesi

Madde 36 - Enstitü, itirazları incelerken gerekli gördüğü süre ve sıklıkta tarafların itiraz ve karşı görüşlerini ilgili taraflara iletir ve yazılı görüşlerini alır.

Enstitü gerekli görürse tarafları uzlaşmak için biraraya getirir.

Enstitü, yapılan itirazı geçerli bulmazsa reddeder. İtiraz, başvuruda kullanılacağı belirtilen mallar veya hizmetlerden bir kısmıyla ilgili olarak geçerli bulunursa, bu mallar veya hizmetlere ilişkin olarak kabul edilir.

Yenileme

Madde 41 - Koruma süresi sona eren marka sahibinin veya onun yetkili kıldığı vekilin talebi ve yönetmelikte öngörülen yenileme ücretinin ödenmesi koşuluyla yenilenir.

Enstitü, tescil süresinin dolmakta olduğunu, sürenin bitiminden önce ve yönetmelikte öngörülen süre içinde, marka hakkı sahibine haber verir. Enstitünün bu bilgiyi vermemiş olması, Enstitüye herhangi bir sorumluluk getirmez.

Yenileme talebinin yapılması ve yenileme ücretinin ödenmesi, koruma süresinin sona erdiği ayın son gününden önceki altı ay içinde gerçekleştirilir. Bu sürenin kaçırılması durumunda, yenileme talebi, ek bir ücretin ödenmesi koşuluyla, koruma süresinin sona erdiği ayın son gününden itibaren altı aylık süre uzatımı içinde de yapılabilir.

Yenileme süresi mevcut tescilin sona erdiği gün başlar. Yenileme sicile kayıt edilir ve yayımlanır.

Koruma süresinin bitiminden itibaren altı aylık süre içerisinde yenilenmeyen markalar hükümsüz sayılır.

BEŞİNCİ KISIM

MARKANIN HÜKÜMSÜZLÜĞÜ VE MARKA HAKKININ SONA ERMESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Markanın Hükümsüzlüğü

Hükümsüzlük halleri

Madde 42 - Aşağıdaki hallerde markanın hükümsüz sayılmasına yetkili mahkeme tarafından karar verilir:

a) 7 nci maddede sayılan haller. (Ancak, 7 nci maddenin (1) bendinde belirtilen tanınmış markalarla ilgili davanın 5 yıl içerisinde açılması gerekir. Markanın tescilinde kötü niyet varsa iptal davası süreye bağlı değildir.)

b) 8 inci maddede sayılan haller. (Ancak, 8 inci maddenin son fıkrası çerçevesinde açılan davada önceki hak sahibi koruma süresinin bitiminden itibaren 2 yıl içerisinde markasını kullanmamışsa bu bir hükümsüzlük nedeni sayılmaz.)

c) 14 üncü maddeye aykırılık. (Ancak, 5 yılın dolması ile davanın açıldığı tarih arasında ciddi biçimde kullanma hükümsüzlük nedeni sayılmaz. Dava açılacağı

düşünülerek kullanma gerçekleşmiş ise, mahkeme davanın açılmasından önceki üç ay içerisinde gerçekleşen kullanmayı dikkate almaz.)

d) Marka sahibinin davranışları nedeniyle, marka mal ve hizmetler için yaygın bir ad haline gelmiş ise,

e) Hak sahibi veya yetkili kıldığı kişi tarafından kullanım sonucunda tescil edildiği mal ve hizmetlerin niteliği, kalitesi, üretim yeri ve coğrafi kaynağı konusunda halkta yanlış anlama ihtimali var ise,

f) 59 uncu maddeye aykırı kullanım.

Hükümsüzlük nedenleri, markanın tescil edildiği bir kısım mal veya hizmete ilişkin bulunuyorsa, yalnız o mal veya hizmet ile ilgili olarak kısmi hükümsüzlüğe karar verilir.

Hükümsüzlük talebi

Madde 43 - Markanın hükümsüzlüğünü, ilgili mahkemeden, zarar gören kişiler, Cumhuriyet savcıları veya ilgili resmi makamlar isteyebilir.

Hükümsüzlüğün etkisi

Madde 44 - Markanın hükümsüzlüğüne karar verilmesi halinde, kararın sonuçları geçmişe etkilidir.

Marka sahibinin kötü niyetli olarak hareket etmesinden kaynaklanan, zararın giderilmesine ilişkin tazminat talepleri saklı kalmak üzere, hükümsüzlüğün geriye dönük etkisi, aşağıdaki durumları etkilemez:

a) Markanın hükümsüz sayılmasından önce, bir markaya tecavüz sebebiyle verilen hukuken kesinleşmiş ve uygulanmış kararlar,

b) Markanın hükümsüzlüğüne karar verilmeden önce, yapılmış ve uygulanmış sözleşmeler. (Ancak, hal ve şartlara göre, haklı sebepler ve hakkaniyet düşüncesi ile sözleşme uyarınca ödenmiş bedelin kısmen veya tamamen iadesi mümkündür.)

Bir markanın hükümsüzlüğüne ilişkin kesinleşmiş karar, herkese karşı hüküm doğurur.

İKİNCİ BÖLÜM

Marka Hakkının Sona Ermesi

Sona ermenin sebepleri

Madde 45 - Marka hakkı;

a) Koruma süresinin dolması ve markanın süresi içinde yenilenmemesi,

b) Marka sahibinin marka hakkından vazgeçmesi,
nedenlerinden birinin gerçekleşmesi ile sona erer.

Marka hakkının sona ermesi, sona erme sebebinin gerçekleşmiş olduğu andan itibaren hüküm ifade eder. Marka hakkının sona ermesi, ilgili bültende yayınlanır.

Marka hakkından vazgeçme

Madde 46 - Marka sahibi, markanın kullanılacağı malların ve/veya hizmetlerin tamamından veya bir kısmından vazgeçebilir.

Vazgeçmenin yazılı olarak Enstitü'ye bildirilmesi gerekir. Vazgeçme, Marka Siciline kayıt tarihi itibarıyla hüküm doğurur.

Marka Siciline kayıt edilmiş hakların ve lisans sahiplerinin izni olmadıkça, marka sahibi marka hakkından vazgeçemez.

Marka üzerinde, bir üçüncü kişi tarafından hak sahipliği iddia edilmekte ise, onun izni olmadıkça, marka hakkından vazgeçilemez.

ALTINCI KISIM

ENSTITÜ KARARLARINA İTİRAZ

İtiraz

Madde 47 - Enstitü kararlarına karşı itiraz edilebilir.

Sonuçlanmayan kararlarla ilgili itiraz yapılabilmesi için, söz konusu karara aynı itiraz yapılmasına izin verilmelidir.

İtiraza yetkili kişiler

Madde 48 - Enstitü tarafından alınacak kararlardan zarar gören kişiler, kararlara karşı Enstitü nezdinde itiraz yapabilir. Alınan kararlarla ilgili işlemlere taraf diğer kişiler doğrudan itiraz yetkisine sahiptir.

İtiraz şekli ve zamanı

Madde 49- İtiraz, kararın bildiriminden sonraki iki ay içerisinde yazılı olarak Enstitüye yapılır. İtirazın değerlendirilmesi için, itiraz ücretinin itiraz sırasında ödenmesi gerekir. Kararın bildiriminden sonraki iki ay içinde, itiraz konusunun gerekçeleri yazılı olarak verilir. Bu süre içinde gerekçelerin verilmemesi halinde itiraz yapılmamış sayılır.

İlgili dairenin düzeltme kararı

Madde 50 - Enstitü ilgili dairesi, itirazın haklı olduğuna ve doğruluğuna ikna olursa, kararını düzeltebilir. Bu durum, alınan kararlarla ilgili işlemlere doğrudan taraf olmayan kişilerin itirazı halinde uygulanmaz.

Enstitünün ilgili dairesi yapılan itirazı kabul etmezse, itirazı herhangi bir yorumda bulunmaksızın, Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kuruluna gönderir.

İtirazların incelenmesi

Madde 51 - İtiraz, incelenabilir nitelikte ise, Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulu, itirazın incelenmesi işlemlerini başlatır.

Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulu, yönetmelikte öngörülen süre içinde, diğer taraf veya makam tarafından ileri sürülen görüşler hakkında, tarafları görüşlerini bildirmeye davet eder.

İtiraz hakkında karar

Madde 52 - İtirazın incelenmesinden sonra, Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulu, itiraz hakkında kararını verir.

Kararlara karşı dava açılması

Madde 53 - Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulunun, 47 ila 52 nci maddelerde belirtilen itiraz işlemleri ile ilgili kesinleşen kararlarına karşı, kesinleşen kararın bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde, yetkili mahkemede dava açılabilir.

YEDİNCİ KISIM

GARANTİ MARKALARI VE ORTAK MARKALAR

Garanti markaları

Madde 54 - Garanti markası, marka sahibinin kontrolü altında birçok işletme tarafından o işletmelerin ortak özelliklerini, üretim usullerini, coğrafi menşelerini ve kalitesini garanti etmeye yarayan işarettir.

Garanti markasının marka sahibinin veya marka sahibine iktisaden bağlı olan bir işletmenin mal veya hizmetlerinde kullanılması yasaktır.

Ortak marka

Madde 55 - Ortak marka, üretim veya ticaret veya hizmet işletmelerinden oluşan bir grup tarafından kullanılan işarettir.

Ortak marka gruptaki işletmelerin mal veya hizmetlerini diğer işletmelerin mal veya hizmetlerinden ayırt etmeye yarar.

Garanti markası veya ortak marka teknik yönetmeliği

Madde 56 - Bir garanti markasının veya ortak markanın tescili için başvuru ile birlikte markanın kullanılma usul ve şeklini gösterir bir teknik yönetmeliğin verilmesi zorunludur.

Garanti markası teknik yönetmeliği markanın garanti edilen mal veya hizmetlerin ortak özellikleri hakkında hükümler içerir ve markanın kullanılmasının kontrolünün yapılma şekillerini ve gerektiğinde uygulanacak cezaları öngörür.

Ortak marka teknik yönetmeliğinde, ortak markayı kullanmaya yetkili olan işletmeler belirtilir. Ortak markanın tescili için ortak marka sahipleri birlikte hareket eder.

Ortak markanın yenilenmesi için ortaklardan birinin başvurması yeterlidir.

Teknik yönetmeliğin değiştirilmesi

Madde 57 - Teknik yönetmelikte yapılacak değişiklikler Enstitü tarafından onaylanmadıkça uygulanamaz.

Teknik yönetmelikte yapılması istenilen değişiklikler, 56 ncı maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarına veya kamu düzenine ve genel ahlaka aykırı olması halinde, Enstitü tarafından değişiklik talebi reddedilir.

Kanun hükmünde kararnameye aykırı teknik yönetmelik

Madde 58 - Teknik yönetmelik, 56 ncı maddede öngörülen şartları içermediği takdirde, teknik yönetmelikte gerekli değişiklikleri yapması, Enstitü tarafından marka sahibine bildirilir. Marka sahibi bildirim tarihinden itibaren altı ay içinde gerekli değişiklikleri yapmaz ve teknik yönetmeliği düzeltmez ise, garanti markası veya ortak markanın tescili talebi red edilir.

Teknik yönetmeliğe aykırı kullanma

Madde 59 - Marka sahibi, garanti markasının veya ortak markanın belirli bir sürede teknik yönetmeliğe aykırı olarak kullanılmasına göz yumar ve taraflardan birinin başvurusu üzerine mahkemece tanınacak süre içinde, söz konusu aykırı kullanım düzeltilmediği takdirde, marka, tanınan süre sonunda mahkeme tarafından iptal edilir.

Devir ve lisans

Madde 60 - Garanti markasının veya ortak markanın devri veya bir ortak markada lisans verilmesi, Marka Siciline kayıt halinde geçerlidir.

SEKİZİNCİ KISIM MARKA HAKKINA TECAVÜZ DURUMLARI

Marka hakkına tecavüz sayılan fiiller

Madde 61 - Aşağıda yazılı fiiller marka hakkına tecavüz sayılır:

- a) 9 uncu maddenin ihlali,
- b) Marka sahibinin izni olmaksızın markayı veya ayırt edilmeyecek derecede benzerini kullanmak suretiyle markayı taklit etmek,
- c) Markayı veya ayırt edilmeyecek derecede benzerini kullanmak suretiyle markanın taklit edildiğini bildiği veya bilmesi gerektiği halde tecavüz yoluyla kullanılan markayı taşıyan ürünleri satmak, dağıtmak veya bir başka şekilde ticaret alanına çıkarmak veya bu amaçlar için ithal etmek veya ticari amaçla elde bulundurmak,
- d) Marka sahibi tarafından sözleşmeye dayalı lisans yoluyla verilmiş hakları izinsiz genişletmek veya bu hakları üçüncü kişilere devir etmek,
- e) (a) ile (c) bendlerinde yazılı fiillere iştirak veya yardım veya bunları teşvik etmek veya hangi şekil ve şartlarda olursa olsun bu fiillerin yapılmasını kolaylaştırmak,
- f) Kendisinde bulunan ve başkası adına tescilli bir markayı veya ayırt edilmeyecek derecede benzerini taşıyan ürünün veya ticaret alanına çıkarılan malın nereden alındığını veya nasıl sağlandığını bildirmekten kaçınmak.

Marka sahibinin talepleri

Madde 62 - Marka hakkı tecavüze uğrayan marka sahibi, mahkemeden, aşağıdaki taleplerde bulunabilir:

- a) Marka hakkına tecavüz fiillerinin durdurulması,
- b) Tecavüzün giderilmesi ve maddi ve manevi zararın tazmini,
- c) Marka hakkına tecavüz teşkil edecek şekilde marka kullanılarak üretilen veya ithal edilen ürünlere el konulması,

d) (c) bendi uyarınca el konulan ürünler üzerinde kendisine mülkiyet hakkının tanınması, (Bu durumda, söz konusu ürünlerin değeri, tazminat miktarından düşülür. Bu değer, kabul edilen tazminatı aşuğı zaman, marka sahibinin fazlayı karşı tarafa ödemesi gerekir.).

e) Marka hakkına tecavüzün devamını önlemek üzere tedbirlerin alınması talebi, ((c) bendine göre el konulan ürünlerin ve araçların üzerlerindeki markaların silinmesi veya marka hakkına tecavüzün önlenmesi için, kaçınılmaz ise söz konusu ürün ve araçların imhası)

f) Marka hakkına tecavüz eden kişi aleyhine verilen mahkeme kararının, masrafları tecavüz eden tarafından karşılanarak, ilgililere tebliğ edilmesi ve kamuya yayın yoluyla duyurulması.

Hukuk davalarında yetkili mahkeme

Madde 63 - Marka sahibi tarafından, üçüncü kişiler aleyhine açılacak hukuk davalarında yetkili mahkeme, davacının ikametgahının olduğu veya suçun işlendiği veya tecavüz fiilinin etkilerinin görüldüğü yerdeki mahkemedir.

Davacının Türkiye'de ikamet etmemesi halinde, yetkili mahkeme, sicilde kayıtlı vekilin iş yerinin bulunduğu yerdeki ve eğer vekillik kaydı silinmiş ise, Enstitünün merkezinin bulunduğu yerdeki mahkemedir.

Üçüncü kişiler tarafından marka başvurusu veya marka sahibi aleyhine açılacak davalarda yetkili mahkeme, davalının ikametgahının bulunduğu yerdeki mahkemedir. Marka başvurusu veya marka sahibinin Türkiye'de ikamet etmemesi halinde, ikinci fıkra hükmü uygulanır.

Birden fazla mahkemenin yetkili olduğu durumda, yetkili mahkeme, ilk davanın açıldığı mahkemedir.

Tazminat

Madde 64 - Marka sahibinin izni olmaksızın, marka taklit edilerek üretilen ürünü üreten, satan, dağıtan veya başka bir şekilde ticaret alanına çıkararak veya bu amaçlar için ithal eden veya ticari amaçla elde bulunduran kişi, hukuka aykırılığı gidermek ve sebep olduğu zararı tazmin etmekle yükümlüdür.

Taklit markayı herhangi bir şekilde kullanmakta olan kişi, marka sahibinin markanın varlığından ve tecavüzden kendisini haberdar etmesi ve tecavüzü durdurmasını talep etmesi halinde veya kullanmanın kusurlu bir davranış teşkil etmesi halinde, sebep olduğu zararı tazmin etmekle yükümlüdür.

Tecavüzü kanıtlayan belgeler

Madde 65 - Marka sahibi, markanın kendi izni olmaksızın taklit edilerek kullanılması sonucunda uğramış olduğu zarar miktarının belirlenmesi için tazminat yükümlüsünden markanın kullanılması ile ilgili belgeleri vermesini talep edebilir.

Yoksun kalınan kazanç

Madde 66 - Marka sahibinin uğradığı zarar, sadece fiili kaybın değerini değil, ayrıca marka hakkına tecavüz dolayısıyla yoksun kalınan kazancı da kapsar.

Yoksun kalınan kazanç, zarar gören marka sahibinin seçimine bağlı olarak, aşağıdaki değerlendirme usullerinden birine göre hesap edilir:

a) Marka hakkına tecavüz edenin rekabeti olmasaydı, marka sahibinin markanın kullanması ile elde edebileceği muhtemel gelire göre,

b) Marka hakkına tecavüz edenin, markayı kullanmak yoluyla elde ettiği kazançta göre,

c) Marka hakkına tecavüz edenin, markayı bir lisans anlaşması ile hukuka uygun şekilde kullanmış olması halinde ödemesi gereken lisans bedeline göre.

Yoksun kalınan kazancın hesaplanmasında özellikle markanın ekonomik önemi, marka hakkına tecavüz edildiği anda geçerlilik süresi ve tecavüz sırasında markaya ilişkin lisansların sayısı ve çeşidi gibi etkenler göz önünde tutulur.

Yoksun kalınan kazancın artırımı

Madde 67 - Marka üzerinde tasarruf yetkisi olan kişi, yoksun kalınan kazancın hesaplanmasında, 66 ncı maddenin ikinci fıkrasının (a) veya (b) veya (c) bendlerinde belirtilen değerlendirme usullerinden birini seçmişse; mahkeme, ürünün satışında markanın ekonomik bakımdan önemli bir katkısının bulunduğu kanaatine vardığı takdirde, kazancın hesaplanmasında makul bir payın daha eklenmesine karar verir.

Markanın ilgili ürüne ekonomik bakımdan önemli bir katkısının olduğunun kabul edilebilmesi için, ilgili ürüne olan talebin oluşmasında markanın belirleyici etken olduğunun anlaşılması gerekir.

Markanın itibarı

Madde 68 - Marka hakkına tecavüz eden tarafından markanın kötü veya uygun olmayan bir şekilde kullanılması sonucunda, markanın itibarı zarara uğrarsa, marka sahibi, bu nedenle, ayrıca tazminat isteyebilir.

Dava açılmayacak kişiler

Madde 69 - Marka sahibi, sebep olduğu zarardan dolayı marka sahibine tazminat ödemiş olan kişi tarafından piyasaya sürülmüş ürünleri kullanan kişilere karşı, Kanun Hükmünde Kararnamenin bu bölümünde yer alan davaları açamaz.

Zamanaşımı

Madde 70 - Marka hakkına tecavüzden doğan özel hukuka ilişkin taleplerde, zamanaşımı süresi için, Borçlar Kanununun zamanaşımına ilişkin hükümleri uygulanır.

Görevli ve yetkili mahkeme

Madde 71 - Bu Kanun Hükmünde Kararnamede öngörülen bütün davalarda, görevli mahkeme, Adalet Bakanlığınca kurulacak ihtisas mahkemeleridir.

Asliye ticaret ve asliye ceza mahkemelerinden hangilerinin ihtisas mahkemesi olarak görevlendirileceğini ve bu mahkemelerin yargı çevresini Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu belirler.

Enstitünün bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre aldığı bütün kararlara karşı açılacak davalarda ve Enstitünün kararlarından zarar gören üçüncü kişilerin Enstitü aleyhine açacakları davalarda görevli mahkeme, birinci fıkroda belirtilen ihtisas mahkemeleridir.

Hükmün ilanı

Madde 72 - Dava sonucunda haklı çıkan taraf, haklı bir sebebin veya menfaatinin bulunması halinde, masrafları karşı tarafa ait olmak üzere kesinleşmiş kararın günlük gazete veya benzeri vasıtalarla tamamen veya özet olarak ilan edilmesini talep etmek hakkına sahiptir.

İlanın şekli ve kapsamı kararda tesbit edilir. İlan hakkı, kararın kesinleşmesinden sonra üç ay içinde talep edilmezse düşer.

Lisans alanın dava açması ve şartları

Madde 73 - Aksi sözleşmede kararlaştırılmamışsa, inhisari lisansa sahip olan kişi, üçüncü bir kişi tarafından marka sahibinin marka hakkına tecavüz edilmesi durumunda, marka sahibinin bu Kanun Hükmünde Kararname uyarınca açabileceği davaları, kendi adına açabilir. İnhisari olmayan lisans sahibi olanların, dava açma hakları yoktur.

Birinci fıkra uyarınca, marka hakkına tecavüz dolayısıyla dava açma hakkı olmayan bir lisans alan, noter vasıtasıyla yapacağı bir bildirimle, gereken davayı açmasını marka sahibinden isteyebilir.

Marka sahibinin, yukarıdaki fıkroda belirtilen talebi kabul etmemesi veya bildirim alıldığı tarihten itibaren üç ay içinde gerekli davanın açılmaması halinde, lisans alan yaptığı bildirim de ekleyerek, kendi adına dava açabilir.

Lisans alan, ciddi bir zarar tehlikesi karşısında ve söz konusu sürenin geçmesinden önce, ihtiyati tedbire karar verilmesini mahkemeden talep edebilir.

Üçüncü fıkra uyarınca dava açan lisans alanın, dava açtığını marka sahibine bildirmesi gerekir.

Marka hakkına tecavüzün mevcut olmadığı hakkında dava ve şartları

Madde 74 - Menfaati olan herkes, marka sahibine karşı dava açarak, fiillerinin marka hakkına tecavüz teşkil etmediğine karar verilmesini talep edebilir.

Birinci fıkrada belirtilen davanın açılmasından önce, kendisinin Türkiye'de giriştiği veya girişeceği sınai faaliyeti sonucu üretilen ürünlerde kullanacağı markanın, başkasına ait bir marka hakkına tecavüz teşkil edip etmediği hakkında, marka sahibinden görüşlerini bildirmesini noter aracılığı ile talep eder.

Bu talebin marka sahibine tebliğinden itibaren bir ay içinde marka sahibinin cevap vermemesi veya verilen cevabın menfaat sahibi kişi tarafından kabul edilmemesi halinde, menfaat sahibi birinci fıkraya göre dava açar.

Birinci fıkrada belirtilen dava, marka hakkına tecavüzden dolayı kendisine karşı dava açılmış bir kişi tarafından açılmaz.

Dava, marka üzerinde hak sahibi bulunan ve Marka Siciline kayıt edilmiş olan, bütün hak sahiplerine tebliğ edilir.

Bu maddede belirtilen dava, markanın hükümsüzlüğü davasıyla birlikte de açılabilir.

Delillerin tesbiti davası

Madde 75 - Marka hakkına tecavüzü ileri sürmeye yetkili olan kişi, bu haklara tecavüz sayılabilecek olayların tesbitini mahkemeden isteyebilir.

İhtiyati tedbir talebi

Madde 76 - Bu Kanun Hükmünde Kararnamede öngörülen türde dava açan veya açacak olan kişiler, dava konusu markanın kendi marka haklarına tecavüz teşkil edecek şekilde Türkiye'de kullanılmakta olduğunu veya kullanılması için ciddi ve etkin çalışmalar yapıldığını ispat etmek şartıyla, davanın etkinliğini temin etmek üzere, ihtiyati tedbire karar verilmesini talep edebilir.

İhtiyati tedbir talebi, dava açılmadan önce veya dava ile birlikte veya daha sonra yapılabilir. İhtiyati tedbir talebi, davadan ayrı olarak incelenir.

İhtiyati tedbirin niteliği

Madde 77 - İhtiyati tedbirler, verilecek hükmün etkinliğini tamamen sağlayacak nitelikte olmalı ve özellikle aşağıda belirtilen tedbirleri kapsamalıdır:

- a) Davacının marka hakkına tecavüz teşkil eden fiillerin durdurulması,
- b) Marka hakkına tecavüz edilerek üretilen veya ithal edilen şeylere Türkiye sınırları içinde veya gümrük ve serbest liman veya bölge gibi olanlar dahil, buldukları her yerde el konulması ve bunların saklanması,

c) Herhangi bir zararın tazmini bakımından teminat verilmesi.

Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu hükümlerinin uygulanması

Madde 78 - Tesbit davaları ve ihtiyati tedbirlerle ilgili diğer hususlarda Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu hükümleri uygulanır.

Gümrüklerde el koyma

Madde 79 - Hak sahibinin yetkilerine tecavüz oluşturması nedeniyle cezayı gerektiren taklit markalı mallara, ithalat veya ihracaat sırasında hak sahibinin talebi üzerine, gümrük idareleri tarafından ihtiyati tedbir niteliğinde el konulabilir.

El koyma ile ilgili uygulama bu konuda çıkarılacak mevzuatta düzenlenir.

Gümrük İdarelerindeki tedbir, el koyma kararının tebliğinden itibaren on gün içinde esas hakkında ihtisas mahkemesinde dava açılmaz veya mahkemeden tedbir niteliğinde karar alınmazsa idarenin el koyma kararı ortadan kalkar.

DOKUZUNCU KISIM

İŞLEM YETKİSİ OLAN KİŞİLER VE MARKA VEKİLLERİ

İşlem yetkisi olan kişiler

Madde 80 - Aşağıda belirtilen kişiler marka konuları ile ilgili olarak Enstitü nezdinde işlem yapabilir:

a) Gerçek veya tüzel kişiler. Tüzel kişiler, yetkili organları tarafından tayin edilen kişi veya kişilerce temsil edilir.

b) Marka vekilleri.

İkametgahı yurt dışında bulunan kişiler ancak marka vekilleri vasıtasıyla temsil edilir.

Marka vekili tayin edilmesi halinde, tüm işlemler marka vekili vasıtasıyla yapılır. Marka vekiline yapılan tebligat asile yapılmış sayılır.

ONUNCU KISIM

ÜCRETLERİN ÖDENMESİ VE HUKUKİ SONUÇLARI

Ücretlerin ödeme süreleri ve sonuçları

Madde 81 - Yönetmelikte öngörülen marka başvurusu ve tescil edilmiş bir marka ile ilgili ücretler, başvuru sahibi veya marka sahibi veya varsa sicilde kayıtlı vekili tarafından ödenir.

Bir markanın tescil edilmesi ile ilgili işlemler için ödenmesi gereken ücretin, bu Kanun Hükmünde Kararnamede belirtilen süreler içinde ödenmemesi halinde, marka başvurusu geri çekilmiş kabul edilir.

ONBİRİNCİ KISIM

SON HÜKÜMLER

Yürürlükten kaldırılan hükümler

Madde 82 - 3/3/1965 tarihli ve 551 sayılı Markalar Kanununun 51, 52 ve 53 üncü maddeleri dışında kalan maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ HÜKÜMLER

Geçici Madde 1 - Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış marka başvuruları hakkında, başvuru tarihindeki Kanun hükümleri uygulanır.

Bu Kanun Hükmünde Kararname yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış ve sicile kaydedilmiş devir, intikal ve lisans işlemlerinden dolayı kazanılmış haklar saklı kalmak üzere, bu çeşit işlemlerde meydana gelecek değişiklikler için bu Kanun Hükmünde Kararname hükümleri uygulanır.

Geçici Madde 2 - Hizmet markalarını fiilen kullananlar, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç oniki ay içinde, söz konusu hizmet markasını kullandıklarını kanıtlayacak resmi belgeleri de eklemek suretiyle hizmet markasının tescilini talep edebilecektir.

Enstitü, oniki aylık süre dolduktan sonra, hizmet markası sahiplerinin taleplerini ilk kullanım tarihlerini de dikkate alarak değerlendirir.

Geçici Madde 3 - Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin uygulanması bakımından, ihtisas mahkemeleri kuruluncaya kadar, asliye ticaret ve asliye ceza mahkemelerinin hangilerinin ihtisas mahkemesi olarak görevlendirileceği ve bu mahkemelerin yargı çevresi Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından belirlenir.

KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME

KHK/ 556

Yürürlük

Madde 83- Bu Kanun Hükmünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 84- Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

PROF. DR. T. ÇİLLER
BAŞBAKAN

SÜLEYMAN DEMİREL
CUMHURBAŞKANI

H. ÇETİN Devlet Bakanı ve Başb. Yrd.	N. CEVHERİ Devlet Bakanı	Y. AKTUNA Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
O. KUMBARACIBAŞI Devlet Bakanı	B. S. DAÇE Devlet Bakanı	A. BAYKAL Devlet Bakanı	A. E. KIRATLIOĞLU Devlet Bakanı
N. KURT Devlet Bakanı	A. HACALOĞLU Devlet Bakanı	A. A. DOĞAN Devlet Bakanı	A. ATAÇ Devlet Bakanı
O. KUMBARACIBAŞI Devlet Bakanı V.	A. GÖKDEMİR Devlet Bakanı	Ş. ERDEM Devlet Bakanı	M. MOĞULTAY Adalet Bakanı
M. GÖLHAN Millî Savunma Bakanı	N. MENTEŞE İçişleri Bakanı	E. İNÖNÜ Dışişleri Bakanı	İ. ATTILA Maliye Bakanı
N. AYAZ Millî Eğitim Bakanı	E. SAHİN Bay. ve İskan Bakanı	D. BARAN Sağlık Bakanı	A. Ş. EREK Ulaştırma Bakanı
R. ŞAHİN Tarım ve Köylüleri Bakanı	Z. HALİS Çal. ve Sos. G. Bakan	H. AKYOL Sanayi ve Ticaret Bakanı	V. ATASOY Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
İ. GÖRPİNAR Kültür Bakanı V.	İ. GÖRPİNAR Turizm Bakanı	H. EKİNCİ Orman Bakanı	R. AKÇALI Çevre Bakanı

Dosya No.